

La despesa pública en justícia a Catalunya és de 86 euros per habitant

L'any 2008, la despesa pública total en justícia a Catalunya per part de la Generalitat de Catalunya i l'administració central va ser de 635.839 milions d'euros, xifra que suposa el 0,31% del PIB català i 86 euros per habitant. D'aquests, 15 provenen de l'Estat i 71 de la Generalitat. Així ho assenyalava l'estudi *Despesa pública en justícia a Catalunya: quantificació i anàlisi comparada*, realitzat pels investigadors de l'IEB Marta Espasa i Alejandro Esteller per encàrrec del Centre d'Estudis Jurídics i Formació Especialitzada (CEJFE), i que va ser presentat per la Consellera de Justícia, l'Hble. Sra. Montserrat Tura, el passat 23 de setembre de 2009¹.

Segons l'estudi, la despesa en justícia a Catalunya no ha parat de créixer; especialment en els darrers anys, augmentant així el seu pes específic tant en relació amb el PIB com en termes d'euros per habitant. Aquest important increment és degut a l'acció de la Generalitat, atès que la despesa estatal es manté constant des del 1997, any en què es van fer efectius els traspassos de les

nòmies del personal d'oficina judicial a la Generalitat. Així, mentre que la despesa de la Generalitat ha passat de ser 39 euros per habitant l'any 1997 a 71 euros l'any 2008 (quanties calculades en valors constants de 2008), la despesa estatal ha passat de 12 a 15 euros en el mateix període.

La despesa que l'Estat realitza a Catalunya s'ha reduït, amb alguna oscil·lació, des de l'any 1991 fins al 1997, any a partir del qual es manté pràcticament constant tant en termes per càpita (15 euros per habitant), com en relació amb el PIB (0,05%). La despesa estatal respon fonamentalment a la despesa de personal, que prové del programa "Tribunals de justícia i ministeri fiscal" i es correspon amb el pagament dels sous i salaris de magistrats, jutges, fiscals i secretaris judicials.

La despesa de la Generalitat també és, bàsicament, de caràcter corrent, amb un predomini de la despesa de personal. També és important, però, la despesa corresponent al capítol pressupostari de compres de béns i serveis (que es materialitza, entre d'altres, amb el pagament dels sistemes informàtics i als drets de

“Catalunya és la comunitat que més recursos per càpita destina a justícia després de Canàries, que té una major despesa per compensar el fet insular”

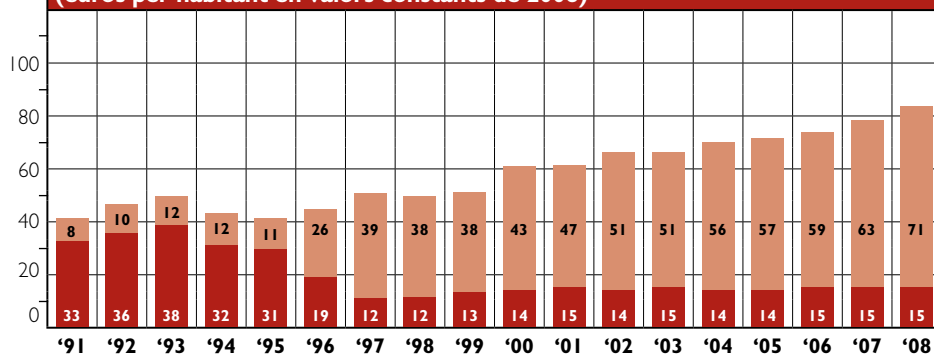
superfície vinculats a la inversió realitzada en nous jutjats) i la de transferències corrents, que es correspon al cost del servei de justícia gratuïta. Aquesta despesa s'incrementa any rera any i actualment suposa el 11,6% de la despesa de la Generalitat en justícia, amb 8 euros per habitant.

Al conjunt de l'Estat espanyol s'evidencia que durant el període analitzat s'ha produït un fort procés de descentralització

Montserrat Tura, Consellera de Justícia. Imatges de l'acte de presentació de l'estudi cedides pel Departament de Justícia de la Generalitat

Despesa no financera en administració de justícia a Catalunya (euros per habitant en valors constants de 2008)

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de la Intervenció General de l'Estat i de la Conselleria de Justícia.

■ Estat ■ Generalitat

(1) Aquest estudi és la continuació d'una línia de col·laboració amb la conselleria a través del Centre d'Estudis Jurídics i Formació Especialitzada (CEJFE). Així, l'any 2005, ja es va fer una anàlisi de la despesa pública en justícia, mentre que al 2008 es va analitzar l'evolució i els determinants de la despesa en justícia gratuïta.

cap a les comunitats autònomes, fet que ha comportat que des del 2003 la despesa autonòmica en justícia sigui més elevada que la realitzada per l'Estat. Cal tenir present que aquesta administració assumeix el pagament dels cossos de funcionaris de titularitat estatal a tot el territori espanyol i el cost de tota la resta de despeses en les comunitats que no tenen traspassades les competències en matèria de justícia.

Per poder fer una comparació homogènia de la despesa realitzada per les vuit comunitats autònomes que des de fa un temps tenen assumides les competències en matèria de justícia, s'han utilitzat les dades que proporciona el Ministeri d'Economia

i Hisenda. Segons aquestes, Catalunya és la comunitat que més recursos per càpita destina a justícia, després de Canàries. En el cas d'aquesta comunitat, cal tenir en compte la major despesa per compensar el fet insular.

La situació capdavantera de Catalunya es manté en la comparació de la despesa autonòmica en justícia respecte al PIB. Alhora, també ocupa les primeres posicions quan aquesta anàlisi es completa amb els indicadors propis de l'activitat judicial. Així, és la comunitat que més gasta per jutge. La despesa autonòmica en aquest concepte l'any 2008 va ser de 857.000 euros, a molta distància de la mitjana de les co-

munitats autònomes pel mateix concepte, que va ser de 673.000 euros, i la que més recursos dedica per habitant a la justícia gratuïta, amb una despesa que gairebé dobla la mitjana espanyola.

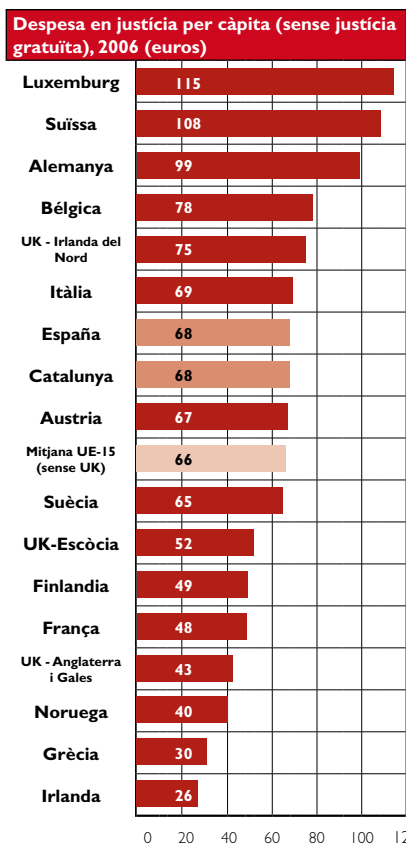
L'estudi també permet analitzar la situació de Catalunya respecte a la resta de països europeus. La despesa en justícia per càpita (sense incloure justícia gratuïta) a Catalunya es situa lleugerament per sobre de la mitjana dels països de la UE-15 (sense incloure el Regne Unit, per l'especial configuració del seu sistema judicial, basat en el "common-law").

Marta Espasa i Alejandro Esteller, investigadors de l'IEB

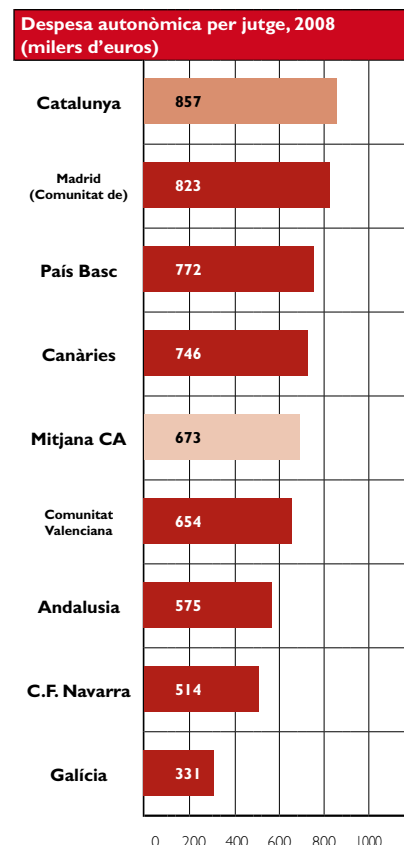

Una altra imatge de l'acte de presentació de l'estudi. D'esquerra a dreta: Roser Bach, Directora del CEJFE; Montserrat Tura, Consellera de Justícia i Marta Espasa, investigadora de l'IEB

“L'any 2008, la despesa pública total en justícia a Catalunya va ser de 635.839 milions d'euros, xifra que suposa el 0,31% del PIB català. Dels 86 euros per habitant que es gasten en justícia a Catalunya, 15 provenen de l'Estat i 71 de la Generalitat”

Font: Elaboració pròpia a partir de dades del Ministeri d'Economia i Hisenda.

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de la Intervenció General de l'Estat, de la Conselleria de Justícia i del Consell d'Europa.

Per a més informació sobre el contingut d'aquest resum contactar amb mespasa@ub.edu o aesteller@ub.edu

PUBLICACIONS IEB

L'IEB prepara el primer "Informe sobre Federalismo Fiscal en España" i el primer informe internacional "IEB's Fiscal Federalism World Report", dues noves publicacions que s'editaran anualment. Julio López Laborda (Universidad de Zaragoza), Jesús Ruiz-Huerta (Universidad Rey Juan Carlos), Santiago Lago (Universidad de Vigo), Robert P. Inman (University of Pennsylvania), Teresa Ter-Minassian (IMF Fiscal Affairs Dep.) i Thiess Buettner (ifo Institute i University of Munich) són alguns dels experts que hi col·laboren, amb textos que no tindran un caire tècnic sinó divulgatiu, per arribar al públic més ampli possible.

